

Asociația Inițiativa pentru Justiție, asociație profesională a procurorilor, atrage atenția asupra următoarei situații referitoare la conducerea Ministerului Public:

La 18 mai 2021 Curtea de Justiție a Uniunii Europene a pronunțat o hotărâre istorică, în care a reafirmat supremația dreptului european și a stabilit că Decizia 2006/928 – prin care s-a instituit unui mecanism de cooperare și de verificare a progreselor realizate de România în vederea atingerii anumitor obiective de referință specifice în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției (MCV) – este obligatorie în toate elementele sale pentru România, atât timp cât nu a fost abrogată, și că obiectivele de referință care figurează în anexa la aceasta au caracter obligatoriu, în sensul că România este ținută să ia măsurile adecvate pentru atingerea acestor obiective, ținând seama în mod corespunzător, în temeiul principiului cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE, de rapoartele întocmite de Comisie pe baza Deciziei 2006/928, în special de recomandările formulate în rapoartele menționate.

În mod constant, prin rapoartele Comisiei privind MCV s-a constatat că procedura de numire a procurorilor de rang înalt, prin componenta sa politică puternică, reprezintă o vulnerabilitate a sistemului judiciar, astfel încât s-a recomandat instituirea un sistem transparent și bazat pe merite pentru numirea procurorilor de rang înalt, care să poată oferi garanții suficiente împotriva politizării.

Prin Raportul privind MCV din 2017, Comisia a indicat, ca primă recomandare în cadrul secțiunii privind independența sistemului judiciar, „punerea în practică a unui sistem robust și independent de numire a procurorilor de rang înalt, pe baza unor criterii clare și transparente, cu sprijinul Comisiei de la Veneția.”

Prin Raportul privind MCV din 2018, Comisia a recomandat **„respectarea avizelor negative ale Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la numirea în posturi de conducere a procurorilor sau la revocarea procurorilor care ocupă posturi de conducere, până la instituirea unui nou cadru legislativ în conformitate cu recomandarea 1 formulată în ianuarie 2017”**.

Prin Raportul MCV din 2019, Comisia a constatat că „experiența din ultimii ani confirmă riscul imixtiunii politicului în detrimentul calității numirilor”, și a reiterat recomandările anterioare.

În ciuda tuturor acestor recomandări, la sfârșitul anului 2019, ministrul Justiției a declanșat procedura de numire a procurorilor de rang înalt, iar în 2020, Președintele României a emis decretele de numire a tuturor celor propuși de ministrul Justiției, în ciuda faptului că pentru persoanele propuse în funcțiile de procuror general al PÎCCJ (Scutea Gabriela), procuror-șef DIICOT (Hosu Elena

Giorgiana) și prim-adjunct al procurorului general al PÎCCJ (Licu Dimitrie Bogdan), secția pentru procurori a CSM a emis avize negative.

Pe tot parcursul acestor proceduri, Asociația Inițiativa pentru Justiție a solicitat autorităților să respecte recomandările Comisiei cuprinse în Raportul MCV, cel puțin în ceea ce privește respectarea avizelor negative ale secției pentru procurori a CSM, apelurile noastre fiind, în mod constant, ignorate.

Paradoxal, până la numirea în funcția de procuror general al PÎCCJ, inclusiv doamna procuror Scutea Gabriela a solicitat autorităților politice să respecte MCV, fiind deja celebră fotografia acesteia manifestând la Bruxelles, pe treptele Palatului de Justiție, ținând în față o foaie de hârtie cu mesajul „RESPECTAȚI MCV”. În cadrul interviului susținut în fața secției pentru procurori a CSM, doamna procuror Scutea Gabriela a declarat că, în cazul unui aviz negativ, probabil, domnul ministru nu va continua procedura, pentru că MCV recomandă unui ministru, oricare ar fi el, ca în cazul unui aviz negativ să nu continue procedura. Întrebată direct, „Care este caracterul recomandărilor MCV?”, aceasta a răspuns: „Eu îl consider obligatoriu.”

Militând constant pentru respectarea obligațiilor asumate de România cu ocazia aderării la Uniunea Europeană, Asociația Inițiativa pentru Justiție a atacat în contencios administrativ cele trei decrete de numire în funcție a procurorilor de rang înalt care au primit avize negative din partea secției pentru procurori a CSM.

Având în vedere dezlegarea dată de CJUE la 18 mai 2021, considerăm că rămânerea în funcție a procurorului general al PÎCCJ și a prim adjunctului acestuia (procurorul-șef al DIICOT demisionând între timp) este în contradicție cu principiul cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE și că mandatele acestora trebuie să înceteze în cel mai scurt timp, fie prin demisie, fie în urma unor proceduri de revocare declanșate de ministrul Justiției, fie ca urmare a schimbării modului în care Președintele României se raportează la recomandările Comisiei din rapoartele privind MCV, în contextul reafirmării prevalenței dreptului Uniunii Europene asupra oricăror norme naționale.

Pentru aceste motive, facem un apel la toți cei arătați să pună capăt, într-un fel sau altul, acestei situații contrare obligațiilor asumate de România cu ocazia aderării la Uniunea Europeană.